

дітей із хронічним катаральним гінгівітом в 2 рази вищий показника здорових дітей. Аналіз антиоксидантного захисту за активністю каталази у ротовій рідині свідчить про те, що спостерігається виснаження фізіологічної антиоксидантної системи при хронічному катаральному гінгівіті у дітей 7 – 10 років. Активність каталази у ротовій рідині дітей з захворюванням тканин пародонту в 2,3 рази нижча, ніж у здорових дітей.

Отримані результати свідчать про зміни гомеостазу порожнини рота у дітей з хронічним катаральним гінгівітом в період змінного прикусу, що виражається зниженням концентрації кальцію, неорганічного фосфору, підвищенням рівня малонового діальдегіду та зниженням активності каталази ротової рідини.

Висновки

3. Виявлено зниження концентрації кальцію і неорганічного фосфору в ротовій рідині у дітей із хронічним катаральним гінгівітом в період змінного прикусу в порівнянні з дітьми зі здоровим пародонтом.
4. Перебіг хронічного катарального гінгівіту у дітей 7-10 років відбувається на фоні посилення процесів перекисного окислення ліпідів та виснаження системи антиоксидантного захисту за показниками вмісту МДА та активності каталази в ротовій рідині.

Перспективи подальших досліджень. Отримані результати спонукають для подальшого вивчення особливостей перебігу хронічного катарального гінгівіту у дітей в період змінного прикусу та застосування відповідних профілактичних і лікувальних заходів.

Література

1. Гирин С.В. Модификация метода определения активности каталазы в биологических субстратах / С.В. Гирин // Лаб. Диагностика. – 1999. - № 4. – С. 45-46.
2. Горячковский А.М. Клиническая биохимия в лабораторной диагностике: Справочное пособие / А. М. Горячковский. – Изд. 3-е, исп. и доп. – Одесса: Екологія, 2005. – С. 408-410.
3. Горячковский А.М. Клиническая биохимия в лабораторной диагностике: Справочное пособие / А. М. Горячковский. – Изд. 3-е, исп. и доп. – Одесса: Екологія, 2005. – С. 410-412.
4. Каськова Л.Ф. Біохімічні показники ротової рідини дітей із хворобами пародонта, які проживають у місцевості з різним вмістом фтору в питній воді / Л.Ф. Каськова, О.Е. Абрамова // Український стоматологічний альманах. – Полтава: Українська медична стоматологічна академія, 2005. - №6 – С.42-44.
5. Каськова Л.Ф. Біохімічні показники ротової рідини дітей із зубощелепними аномаліями / Л.Ф. Каськова, К.В. Марченко // Проблеми екології та медицини. – 2011. – Т.15, №3-4 (додаток). – С. 91.
6. Новіков Є.М. Показники перекисного окислення ліпідів та антиоксидантного захисту в ротовій рідині при хронічному катаральному гінгівіті у дітей в період змінного прикусу / Є.М. Новіков // Актуальні проблеми сучасної медицини. – Полтава: Українська медична стоматологічна академія, 2012. – Т. 12, Вип. 1-2 (37-38) – С. 46-48.
7. Новікова С.Ч. Застосування комплексу антиоксидантів при гострому герпетичному стоматиті в дітей / С.Ч.Новікова, Л.Ф. Каськова, Н.А. Моргун [та.ін.] // Український стоматологічний альманах. – 2011. - №2. – С. 60-61.
8. Стальная И.Д. Метод определения малонового диальдегида с помощью тиобарбитуровой кислоты / И. Д. Стальная, Т.Г. Гаришвили // Современные методы в биохимии. – М.: Медицина, 1977. – С. 66-68.

Реферати

ПОКАЗАТЕЛИ КАЛЬЦИЯ, НЕОРГАНИЧЕСКОГО ФОСФОРА И АНТИОКСИДАНТНОГО СТАТУСА РОТОВОЙ ЖИДКОСТИ У ДЕТЕЙ С ХРОНИЧЕСКИМ КАТАРАЛЬНЫМ ГИНГИВИТОМ В ПЕРИОД СМЕННОГО ПРИКУСА

Каськова Л.Ф., Новиков Е.М.

Полученные результаты свидетельствуют о нарушении гомеостаза полости рта у детей с хроническим катаральным гингивитом в период сменного прикуса по показателям снижения концентрации кальция, неорганического фосфора, повышения уровня малонового диальдегида и снижения активности каталазы в ротовой жидкости, что требует проведения профилактических и лечебных мероприятий, направленных на улучшения этих показателей.

Ключевые слова: кальций, фосфор, антиоксидантный статус, ротовая жидкость, хронический катаральный гингивит.

Стаття надійшла 02.12.2012 р.

PARAMETERS OF CALCIUM, INORGANIC PHOSPHORUS AND ANTIOXIDANT STATUS OF ORAL FLUID IN CHILDREN WITH CHRONIC CATARRHAL GINGIVITIS DURING THE CHANGE OF BITE

Kaskova L.F., Novikov E.M.

These results reveal a disruption of homeostasis of oral cavity in children with chronic catarrhal gingivitis during the change of bite in terms of reducing the concentration of calcium, inorganic phosphorus, increasing MDA and decrease of catalase activity in the oral fluid, which requires preventive and treatment measures to improve these indicators.

Key words: calcium, phosphorus, antioxidant status, oral fluid, chronic catarrhal gingivitis.

УДК: 617.57/58-089.87

В.І. Лиховський, Д.Г. Дем'янюк, А.Л. Борсукнов, М.І. Кравців, Л.В. Савун

ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія", Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Складіфосовського, м. Полтава

ВИДАЛЕННЯ ЧАСТИНИ КІНЦІВКИ – РЕЗЕКЦІЯ ЧИ АМПУТАЦІЯ?

Хронічні оклюзивні ураження судин нижніх кінцівок складають 3-4% від усіх хірургічних захворювань. Кількість хворих постійно зростає. У 6-15% осіб оперативним втручанням на артеріях не вдається відновити кровоток. У 28-47% хворих на критичну ішемію відтинання нижньої кінцівки є єдиним засобом врятувати життя. Незалежно від рівня видалення кінцівки, оперативне втручання у фахових літературних джерелах іменуються ампутацією. Сучасні словники іншомовних слів, словники іншомовних слів в українській мові, медичні словники цьому терміну дають дещо інше, більш широке тлумачення. Воно рівнозначне терміну резекція. Це синоніми, що мають однакове право на використання. Використання їх у практичній діяльності лікаря та у наукових працях сприятиме зростанню творчої активності фахового лінгвістичного процесу.

Ключові слова: видалення, кінцівка, резекція, ампутація.

Ці обидва чужомовні терміни, що означають дію хірурга відносно кінцівок, мають неабияку перспективу використання. Відсікання кінцівки - відтинання, відрізання, відтин, відрізування, ампутація, резекція - трапляється з двох причин: внаслідок травми та оклюзивних захворювань артерій. Найчастішою причиною вважається остання [1,4,7].

Хронічні оклюзивні ураження судин нижніх кінцівок складають 3-4% від усіх хірургічних захворювань. У осіб похилого віку вони зустрічаються у 7%. Кількість хворих з атеросклеротичним ураженням судин зростає лавиноподібно. Реконструктивні операції на судинах не завжди мають бажані наслідки. У 6-15% хворих оперативним втручанням не вдається відновити належний кровообіг, і хірурги змушені вдаватися до вторинного відтину (ампутації) кінцівки. У 28-47% хворих на критичну ішемію нижніх кінцівок відтин ноги служить єдиним засобом врятувати життя. Важкі ускладнення після операції збоку кукси – некрози м'яких тканин та нагноєння післяопераційної рани, стають причиною повторної ампутації чи реампутації у 50% хворих [5].

Серед різноманітних втручань операція відтину нижньої кінцівки з приводу захворювань судин вважається масовою. В Україні у 2010 році виконано 13323 ампутацій кінцівок. У тому числі при захворюванні судин – 10368. У 2011 році аналогічних втручань було виконано відповідно 13031 і 10392. З числа оперованих з розрахунку на 10 тисяч населення у 2011 році померли 5,57 хворих.

На Полтавщині за вказаний термін виконано відповідно 383 і 445 ампутацій кінцівок. У тому числі при захворюваннях артерій 311 і 379 [7]. Видалення кінцівки на рівні стегна приводить до глибокої інвалідності хворих. Ампутація кінцівки зараз це ціла травматична індустрія. Вона має свою технологію. Запропоновані засоби виконання втручань: ампутаційні ножі, ретрактори, пилки для перетину кісток, скальпелі для перетину нервових стовбурів і інше.

Мовознавчий та лінгвістичний процес, що обслуговує втручання, зупинений у часі і обмежується головним чином виразом – ампутація. В Українській мові цей вираз має багато рівнозначних.

Метою роботи було знайти синонімічність (схожість) виразу ампутація, вживаного для визначення характеру видалення кінцівки з виразом – резекція. Окреслити їх синоніми, вживання яких у повсякденній практиці хірурга, травматолога сприятиме лінгвістичному процесу у сучасній українській медицині.

Матеріал і методи дослідження. Нами проаналізовано значення виразів – ампутація і резекція, що наводяться найчастіше у словниках чужомовних слів [9], великому тлумачному словнику сучасної української мови, російсько-українському, англо-українському, ілюстрованому медичному словнику Дорланда. Трактовку цих виразів подано у фаховій літературі, відомчих розпорядженнях МОЗ України, зокрема, щодо статистичної реєстрації операцій видалення кінцівки у звіті лікарняних закладів – форма № 20, введеної Наказом МОЗ України №67 від 14.02.2007 р. “Про затвердження галузевого класифікатора медичних процедур (послуг) та хірургічних операцій”.

Результати дослідження та їх обговорення. Оперативне втручання здійснюється на кінцівці – органі. У доступній літературі не знайдено відмінності у тлумаченні слову – орган. Зазначається, що це будь яка частина тваринного чи рослинного організму, що має певну структуру і виконує визначені функції [10]. У словнику Дорланда визначення конкретизується посиланням на те, що орган має характерну структуру і виконує певну функцію або функції. Утворений різними тканинами, одна з яких відіграє головну роль у виконанні органом функції (лат. organa) [4]. У тлумачному словнику чужомовних слів в українській мові [8], великому тлумачному словнику сучасної української мови [1] не проглядається особливої відмінності у тлумаченні поняття – орган.

Резекція (лат. resectio) – відсічення. Видалення оперативним шляхом частини органа або іншого утворення, чи їх усіх [10]. У великому тлумачному словнику сучасної української мови вираз резекція (медичний термін) розглядається як оперативне видалення ушкоджених хворобою органа, кістки, або частини їх. У поясненні – відокремлювати частину від цілого. Відтинати, відітнути, відтягти, відрізати або відсікати що-небудь гострим знаряддям. Дещо іншу трактовку терміну знаходимо в інших поодиноких джерелах. Резекція – хірургічна операція видалення частини органа або анатомічного утворення, як правило, із з'єднанням його збережених частин [3]. Розвиток медичної науки вніс поправку у таке визначення резекції. При крайовій резекції органа – печінки чи підшлункової залози, наприклад, з'єднання залишених ділянок не завжди визнається доцільним з погляду їх функції і технічні можливості.

Ампутація (лат. amputatio) – відтинання, видалення хірургічним шляхом якого-небудь органа, кінцівки чи їх частини [10]. У словнику Дорланда – це видалення кінцівки або іншого відростка, що росте з тіла [4]. За даними інших авторів “Ампутація” – відрізання, відрізування, утин, відтин, відтинання, російською мовою – “отсечение” [7]. Ампутація – хірургічна операція, під час якої відрізають (повністю або частково) той чи інший орган, відтинають кінцівку [8]. У великому тлумачному словнику сучасної української мови ампутація – це хірургічна операція, під час якої відрізають (повністю або частково) той чи інший орган, відтинають кінцівку [1]. У фундаментальних працях [5] ампутація визначається як відтинання травматичним або хірургічним шляхом периферичної частини кінцівки на рівні будь-якої кістки. У відомчих вимогах МОЗ України знаходимо використання терміна – ампутація. У наказі МОЗ України № 67 від 14.02.2007р. “Про затвердження тимчасового галузевого класифікатора медичних процедур (послуг) та хірургічних операцій” [6] видалення кінцівки від стопи до верхньої третини стегна іменуються ампутацією. У поясненні МОЗ України щодо складання звіту за формою № 20 “Звіт лікувально-профілактичного закладу” теж використовується термін ампутація. У рядок 15.2 – ампутація кінцівок – включено ампутація крупних сегментів кінцівок, включаючи ампутації кисті, стоп [2].

Наведені тлумачення авторитетними виданнями термінів ампутація, резекція кінцівки дають підставу стверджувати що вони ототожнюються. Це синоніми. У медичній термінології практичного лікаря вони мають однакове право на використання, бо характеризують одну і ту ж дію відносно кінцівки. Вживання обох термінів не вплине на статистичну достовірність показників роботи.

Висновки

1. Оперативне втручання на кінцівці наслідком якого є зменшення розміру (довжини) та функції органу, варто іменувати резекцією або ампутацією.

2. Вирази – резекція, ампутація – є синонімами багатой та розмаїтої української мови. Обидва вирази мають рівне право на використання.

Література

1. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Головний редактор В.Т. Бусел. – Київ-Ірпінь: “Пекрун”. – 2002. – 1440 с.
2. Деякі пояснення щодо складання звіту за формою № 20 “Звіт лікувально-профілактичного закладу” / Начальник центру медстатистики МОЗ України М.В. Голубчиков. – К. – 2006.
3. Запорожана В.М., Павла І. Джуля. Англо-український словник медичних термінів / За ред. В.М. Запорожана, Павла І. Джуля. – Одеса. – 1996. – 259 с.
4. Ілюстрований медичний словник Дорланда у двох томах. – Львів: “Наутилус”. – 2002. – 2688 с.
5. Клиническая ангиология / Под ред. акад. РАМН А.В. Покровського. – ОАО Издательство «Медицина». – 2004. – Т. 2. – 888 с.
6. Про затвердження галузевого класифікатора медичних процедур (послуг) та хірургічних операцій / Наказ МОЗ України № 67 від 14.02.2007р. – К. – 2007.
7. Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні за 2010-2011 рр. / Центр медичної статистики МОЗ України. – К. – 2012.
8. Нечай С. Російсько-український медичний словник з іншомовними назвами / С. Нечай. – К.: Фонд третє тисячоліття. – 2000. – 432 с.
9. Словарь иностранных слов. Издание шестое, переработанное и дополненное / Под ред. И.В. Лехина, С.М. Локшиной, Ф.Н. Петрова и Л.С. Шаумяна. – М.: Издательство «Советская энциклопедия». – 1978. – 784 с.
10. Сліпушко О.М. Тлумачний словник чужомовних слів в українській мові / О.М. Сліпушко. – К.: Видавництво “Криниця”. – 2000. – 512 с.

Реферати

УДАЛЕНИЕ ЧАСТИ КОНЕЧНОСТИ – РЕЗЕКЦИЯ ИЛИ АМПУТАЦИЯ?

Ляховский В.И., Демянюк Д.Г., Боркунов А.Л., Кравцов Н.И., Сапун Л.В.

Хронические окклюзионные поражения сосудов нижних конечностей составляют 3-4% от всех хирургических заболеваний. Количество больных постоянно увеличивается. В 6-15% лиц оперативными вмешательствами на артериях не удается восстановить кровоток. В 28-47% больных на критическую ишемию отрезание нижней конечности есть единственным способом спасти жизнь. Независимо от уровня удаления конечности, оперативное вмешательство в специализированных литературных изданиях называется ампутацией. Современные словари иностранных слов, словари иностранных слов на украинском языке, медицинские словари этому термину дают другое, более широкое толкование. Оно равнозначное термину резекция. Это синонимы, что имеют одинаковое право на использование. Использование их в практической деятельности врача и в научных трудах будет способствовать росту творческой активности специализированного лингвистического процесса.

Ключевые слова: удаление, конечность, резекция, ампутация.

Стаття надійшла 05.11.2012 р.

REMOVAL A PART OF THE LIMB - IS RESECTION OR AMPUTATION?

Lyakhovsky V.I., Demyanyuk D.G., Borkunov A.L., Kravtsov N.I., Sapun L.V.

Chronic occlusion vascular lesions of the lower extremities are 3-4% of all surgical diseases. The number of patients is increasing. In 6-15% an operations on the arteries can not restore blood flow. In 28-47% of patients with the critical lower limb ischemia cutting is the only way to save lives. Whatever the removal level of limb, surgery in specialized literature publications called amputation. Modern dictionaries of foreign words, dictionary of foreign words in Ukrainian, medical dictionaries give this term a more comprehensive explanation, it is equivalent to the term resection. Synonyms that have the same right to use. Their use in medical practice and scientific studies will contribute to the growth of the creative activity of the specialized linguistic process.

Key words: removal, limb, resection, amputation.

УДК 611.819

В.С. Черно

Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського, м. Миколаїв

РЕЛЬЕФ ВНУТРІШНЬОЇ ПОВЕРХНІ ПОПЕРЕЧНИХ ПАЗУХ ТВЕРДОЇ ОБОЛОНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

Отримані результати дослідження рельєфу внутрішньої поверхні поперечних пазух твердої оболони головного мозку людини, підтверджують що він є неоднорідний і саме ця неоднорідність утворюють внутрішньопазушні утворення. Виявлено всі види внутрішньопазушних утворень, проведена їх топографія, морфологія і дана класифікація за функціональними можливостями та гістологічною будовою.

Ключові слова: тверда оболонка головного мозку, поперечні пазухи, внутрішня поверхня, внутрішньопазушні утворення.

Робота є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри біології людини та тварин Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського «Просторова та структурна організація пазух твердої оболонки головного мозку у філогенезі, державна реєстрація» № 111U008371 від 20.07.2011 року.

Актуальність теми пов'язана з тим, що остаточно не з'ясована топографія та будова внутрішньопазушних утворень поперечних пазух твердої оболони головного мозку людини. Досі залишається відкритим питання функціонального значення внутрішньопазушних утворень. Також на сьогодні не вирішена проблема класифікації внутрішньопазушних утворень, та недостатньо вивчена їх гістологічна будова.

Метою роботи було дослідити всі види внутрішньопазушних утворень поперечних пазух, їх морфологію і топографію, з'ясувати функціональне значення.

Матеріал та методи дослідження. Матеріалом для дослідження служила поперечна пазуха твердої оболони головного мозку, взята від трупів людей обох статей у віці від 50 до 60 років. Взяття матеріалу здійснювали в Миколаївській обласній прозектурі. Тверду мозкову оболонку забирали цілком, яку повністю занурювали в фіксуєуючий розчин формаліну 12%. За результатами взяття гістологічного матеріалу були складені протоколи. Для досліджень було взято 11 препаратів твердої оболонки головного мозку людини людини.